

7. Следствия от Интегралната теорема на Cauchy

Нека \mathcal{D} е област в \mathbb{C} и $f \in C(\overline{\mathcal{D}})$. Според класическа теорема на WEIERSTRASS, $|f(z)|$ достига своя абсолютен максимум върху компактното множество $\overline{\mathcal{D}}$ (Спр.2, "Непрекъснати функции"). Къде е разположен този максимум? Както знаем, абсолютния максимум е най-голямата стойност от всички локални максимуми и максимума върху границата $\partial\mathcal{D}$ на областта \mathcal{D} . В частния случай, когато функцията е аналитична в \mathcal{D} и непрекъсната върху $\overline{\mathcal{D}}$, то отговорът се съдържа в следващата теорема, известна като **Принцип за Максимум на Модула на Аналитичните Функции**:

Теорема 7.1 : Нека $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D}) \cap C(\overline{\mathcal{D}})$. Тогава $|f(z)|$ достига абсолютен си максимум върху границата $\partial\mathcal{D}$, освен ако f не е тъждествена константа.¹

Доказателство: Нека $f \neq Const$ и нека $\|f\|_{\overline{\mathcal{D}}} = |f(z_0)|$. Допускаме, че² точката z_0 е вътрешна за областта. Тогава, по формулата на Коши,

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \oint_{C_{z_0}(\rho)} \frac{f(z)}{z - z_0} dz, \quad (1)$$

като ρ е достатъчно малко и интегрирането е извършено в положителна посока по окръжността $C_{z_0}(\rho)$. Тъй като $f \neq Const$, то съществува дъга $\gamma \in C_{z_0}(\rho)$ с положителна дължина $l(\gamma)$, такава че $|f(z)| < |f(z_0)|$ върху γ . Нека за определеност

$$|f(z)| \leq |f(z_0)| - \delta, \delta > 0, z \in \gamma.$$

Оценявайки сега (1) с помощта това неравенство и на Теорема 5.2, получаваме

$$|f(z_0)| \leq \frac{(|f(z_0)| - \delta)l(\gamma) + |f(z_0)|(2\pi\rho - l(\gamma))}{2\pi\rho},$$

следователно

$$|f(z_0)| < |f(z_0)|,$$

¹ Очевидно $\mathcal{A}(\mathcal{D}) \cap C(\overline{\mathcal{D}}) \supset \mathcal{A}(\overline{\mathcal{D}})$.

² $\|f\|_{\overline{\mathcal{D}}} = \max_{z \in \overline{\mathcal{D}}} |f(z)|$

тъй като по предположение $\delta, l(\gamma) > 0$. Полученото противоречие се дължи на допускането, че $z_0 \in \mathcal{D}$. **Q.E.D.**

От интегралната формула на Коши следва още, че всяка аналитична функция е безброй много пъти диференцируема (сравни с Члрп 3 - "Аналитични функции"). Ще докажем

Теорема 7.2 : Нека $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D})$ и $a \in \mathcal{A}(\mathcal{D})$. Тогава е безброй много пъти диференцируема в a и

$$f^{(n)}(a) = \frac{n!}{2\pi i} \oint_{C_{z_0}(\rho)} \frac{f(z)}{(z-a)^{n+1}} dz, \quad (2)$$

като ρ е достатъчно малко и интегрирането е извършено в положителна посока по окръжността $C_a(\rho)$.

Доказателство: Действително, изразът $\oint_{C_{z_0}(\rho)} \frac{f(z)}{(z-a)} dz$ е, както знаем (интеграл, зависещ от параметър) диференцируема функция по a . Имаме

$$d \frac{\oint_{C_{z_0}(\rho)} \frac{f(z)}{(z-a)} dz}{da} = \oint_{C_{z_0}(\rho)} d \frac{f(z)}{(z-a)} dz = \oint_{C_{z_0}(\rho)} \frac{f(z)}{(z-a)^2} dz,$$

откъдето получаваме формулата (2) за $n = 1$.

Доказателството в общия случай се предоставя на читателя. **Q.E.D.**

От теорема 7.2 получаваме **Теоремата на Лиувил**³

Теорема 7.3 : Нека функцията f е цяла⁴ и ограничена. Тогава $f \equiv \text{Const}$.

Доказателство: Нека a е произволна точка от \mathbb{C} и n е фиксирано число $\in \mathbb{N}$. От (2) имаме

$$f^{(n)}(a) = n! \frac{1}{2\pi i} \oint_{C_a(r)} \frac{f(z)}{(z-a)^{n+1}} dz,$$

³Loiuville

⁴Аналитична във всяка точка от комплексната равнина; класа на целите функции се означава с \mathcal{E}

като това представяне е вярно за всяко $r > 0$. От Th5.2 получаваме

$$|f^{(n)}(a)| \leq n! \frac{M}{r^n}.$$

Оставяйки $r \rightarrow \infty$, виждаме че

$$f^{(n)}(a) = 0$$

навсякъде в \mathbb{C} . Следователно, $f \equiv \text{Const}$.

Q.E.D.

Едно от приложенията на принципа на максимума на модула е **Лемата на Шварц (Schwartz Lemma)**.

Теорема 7.4 : Нека функцията f е аналитична върху единичния кръг $D_0(1)$ и $f(0) = 0$; $\|f\|_{\overline{D}_0(1)} := M$. Тогава за всяка точка $z \in \overline{D}_0(1)$

$$|f(z)| \begin{cases} \leq M|z| \\ = Me^{i\alpha}z \end{cases}$$

Доказателство: Въвеждаме функцията $g(z) := \frac{f(z)}{z}$. От условията на теоремата следва, че (?) $g \in \mathcal{A}(\overline{D}_0(1))$. Принципът за максимума и условието водят до оценката

$$|g(z)| \leq \|g\|_{\overline{D}_0(1)} = M.$$

От друга страна, ако $g \equiv \text{Const}$, то $|g| \equiv M$ или $g(z) \equiv Me^{i\alpha}$. С това доказателството е завършено.

Q.E.D.

Exercises:

1. Нека $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D}) \cap C(\overline{\mathcal{D}})$, като $f(z) \neq 0$, $z \in \overline{\mathcal{D}}$. Докажете, че $\min_{z \in \overline{\mathcal{D}}} |f|(z)$ се достига във вътрешна точка на областта \mathcal{D} , освен ако f не е тъждествена константа.
2. Като използвате принципа за максимум на модула на аналитичните функции покажете, че всеки полином, който не е тъждествена константа, има поне един корен в комплексната равнина.

3. Нека $f \in \mathcal{A}(D_0(1))$, като $|f(z)| \leq 1/(1 - |z|)$. Докажете, че

$$|f^{(n)}(0)| \leq \frac{n!}{r^n(1-r)}, \quad 0, r > 1.$$

3. Нека $f \in \mathcal{A}(D_0(r))$, и е ограничена от M при $|z| \leq r$. Докажете, че

$$|f^{(n)}(z)| \leq \frac{Mn!}{(r - |z|)^n}, \quad |z| < r.$$

4. Нека $f \in \mathcal{E}$ и $\operatorname{Re} f$ и ограничена в \mathbb{C} . Докажете, че $f \equiv \operatorname{Const}$.

Hint. Разгледайте функцията $e^{f(z)}$.

5. Нека $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D}) \cap C(\overline{\mathcal{D}})$ и като $|f(z)| \equiv \operatorname{Const}$, $z \in \partial\mathcal{D}$. Докажете, че при тези предположения съществува поне една вътрешна точка, в която $f(z) = 0$.